

Úvod do předmětu

Historie pravděpodobnosti a statistiky

Roman Biskup

(zapálený) statistik ve výslužbě, aktuálně analytik v praxi ;-)
roman.biskup(at)email.cz

12. února 2012

Obsah

Historie oboru

Historie pravděpodobnosti a statistiky – etapy vývoje I

► Popisná statistika

H Čína, Egypt, Řecko, Řím (matriky, sčítání lidu a pozemků [již několik tisíc let př. n.l.])

S Popisná statistika (charakteristiky, kontingence, ...)

► Politická aritmetika

H Německo (univerzitní státověda [18. stol.]), Anglie (politická aritmetika [17. stol.])

S Popisná statistika, zákonitosti náhody, pojistná matematika, ...

► Moderní (analytická) statistika

H–S Středověk–Současnost: zkoumání zákonů náhody (již 15. a 16. stol.) → vznik a rozvoj pravděpodobnosti (polovina 17. stol.) → matematické statistiky → statistiky → další diferenciací statistických oborů.

Historie pravděpodobnosti a statistiky – etapy vývoje II

► Velikáni z minulosti Statistiky:

John Graunt (1620–1674), William Petty (1623–1687), Girolamo Cardano (1501–1576), Luca Pacioli (1446/7–1517), Niccolò Fontana Tartaglia (1499/1500–1557), Galileo Galilei (1564–1642), Blaise Pascal (1623–1662), Pierre de Fermat (1601–1655), Christian Huygens (1629–1695), Jacob (Jacques) Bernoulli (1654–1705), Johann Bernoulli (1667–1748), Daniel Bernoulli (1700–1782), Abraham de Moivre (1667–1754), Thomas Bayes (1702–1761), Pierre Simeon Laplace (1749–1827), Simeon Denis Poisson (1781–1840), Pafnutij Lvovič Čebyšev (1821–1894), Andrej Andrejevič Markov (1856–1922), Sergei Natanovich Bernstein (1880–1968), Richard Edler von Mises (1883–1953), Félix Edouard Justin Emile Borel (1871–1956), Alexandr Michajlovč Ljapunov (1857–1918), Andrej Nikolajevič Kolmogorov (1903–1987), Karl Friedrich Gauss (1777–1855), Lambert Adolphe Jacques Quételet (1796–1874), Francis Galton (1822–1911), Karl Pearson (1857–1936), sir Ronald Aylmer Fisher (1890–1962), Waddel George Snedecor (1881–1974), William Sealy Gosset (1876–1937), Waloddi Weibull (1887–1979), Maurice Stephenson Bartlett (1910–2002), William Gemmell Cochran (1909–1980), Herman Otto Hartley (1912–1980), Howard Levene (1914–2003), Henry Scheffé (1907–1977), David B. Duncan (1916–2006), John Wilder Tukey (1915–2000), Carlo Emilio Bonferroni (1892–1960), Henry Berthold Mann (1905–2000), Donald Ransom Whitney (1915–2001), Frank Wilcoxon (1892–1965), William Henry Kruskal (1919–2005), Allen Wilson Wallis (1912–1998), Milton Friedman (1912–2006), Peter Neményi (1927–2002), Jaroslav Hájek (1926–1974), ...

